

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

**Кафедра освітнього менеджменту,
державної політики та економіки**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДО НАПИСАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

**на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
за освітньо-професійною програмою «Освітній менеджмент»
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
для студентів навчально-наукового інституту управління**

Дніпро – 2020

Методичні рекомендації до написання дипломної роботи на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Освітній менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» для студентів навчально-наукового інституту управління. – Дніпро, ДАНО ДОР. – 2020. – 39 с.

Укладачі: д.н.держ.упр., професор В.В. Сиченко
к.е.н., доцент О.М. Мартиненко
к.е.н., доцент Р.М. Миронова

Затверджено на засіданні кафедри освітнього менеджменту, державної політики та економіки, протокол № 6 від 15 січня 2020 р.

Зміст

Загальні положення	4
1. Вимоги до написання дипломної роботи	6
2. Вимоги до оформлення дипломної роботи	9
3. Контроль унікальності дипломних робіт	13
4. Експертиза роботи	14
5. Захист дипломної роботи	15
6. Тематика дипломних робіт на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Освітній менеджмент»	17
7. Орієнтовні плани дипломних робіт	21
Список рекомендованих джерел	24
Додатки	25

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вимоги до дипломної роботи як складової ГСВОУ «Засоби діагностики вищої освіти магістра» розроблено з урахуванням Закону України «Про вищу освіту», інструкцій Міністерства освіти і науки України, галузевих стандартів вищої освіти України з підготовки магістрів за спеціальністю 073 «Менеджмент», «Положення про організацію навчального процесу».

Магістр – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) відповідного рівня професійної діяльності, передбачених для первинних посад у певному виді діяльності, має відповідну наукову підготовку.

Дипломна робота є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає можливість виявити рівень засвоєння студентом теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності. Дипломна робота є одним із видів індивідуальних робіт студента, оригінальним, завершеним дослідженням у галузі знань «Управління та адміністрування» та містить сукупність результатів, положень, що пропонуються для публічного захисту.

Дипломна робота виконується відповідно до напрямів наукових і прикладних досліджень і має засвідчити:

- рівень професійної підготовки випускника;
- вміння застосовувати здобуті у вищому навчальному закладі знання для розв'язання складних практичних завдань;
- свідоме засвоєння знань та їх систематизацію;
- наявність у студента навичок професійної роботи;
- здатність критично і креативно мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Керівником дипломної роботи призначається викладач, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання.

Дипломна робота виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення визначених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності.

Дипломна робота повинна містити результати теоретичних і прикладних досліджень.

Мета виконання дипломної роботи – визначення рівня підготовленості студента до розв'язання комплексу прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі всього періоду навчання.

Виконання дипломної роботи забезпечує:

- систематизацію, закріплення, розширення та застосування знань студента під час виконання конкретних прикладних завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи;
- оволодіння методикою дослідження при вирішенні прикладних проблем.

Дипломна робота має бути написана державною мовою, науковим стилем, логічно та аргументовано. Виконання дипломної роботи здійснюється поетапно в такій послідовності:

- вибір теми і узгодження її з науковим керівником, подання відповідної заяви на ім'я завідувача кафедри та затвердження теми;
- теоретичне дослідження за обраною темою, пошук та нагромадження інформації, що стосується об'єкта і предмета дослідження, у традиційних бібліографічних системах та в мережі Інтернет;
- систематизація та економічний аналіз результатів теоретичного пошуку, включаючи гіпотези, теорії, сучасні парадигми економічного розвитку, термінологію, кваліфікації, нормативно-правові документи, економічні моделі, концепції та стратегії, статистичні дані та розрахунки, експертні, рейтингові оцінки тощо;
- узагальнення результатів власного аналітичного дослідження із застосуванням загальнонаукових, економіко-математичних та економіко-статистичних методів, формулювання науково-обґрунтованих висновків та рекомендацій;
- оформлення дипломної роботи відповідно до чинних вимог;
- підготовка доповіді та презентаційних матеріалів для захисту;
- отримання відгуку наукового керівника на дипломну роботу та довідки про результати перевірки дипломної роботи програмно-технічними засобами щодо оцінки оригінальності змісту роботи;
- попередній захист дипломної роботи на випусковій кафедрі та отримання рекомендації до захисту роботи перед ЕК;
- отримання рецензії на дипломну роботу та інших необхідних супроводжувальних документів;
- захист дипломної роботи.

1. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Вибір теми дипломної роботи. Тема дипломної роботи має відображати основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Критерієм вибору теми дослідження має бути її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики у галузі менеджменту.

Теми дипломних робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики випускової кафедри, сучасних досягнень науки у предметній області сфери професійної діяльності.

Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та містити однозначне тлумачення.

Закріплення теми дипломної роботи, призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом ректора ДАНО ДОР і надалі зміні не підлягають.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається із:

- титульної сторінки;
- завдання на дипломну роботу;
- переліку умовних позначень;
- реферату;
- змісту;
- вступу;
- основної частини;
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків.

Титульний аркуш містить (у такій послідовності):

- назву міністерства та вищого навчального закладу (та його структурних підрозділів), де виконано дипломну роботу;
- повну тему роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові автора роботи та його підпис;
- відомості про наукового керівника та його підпис;
- місто і рік виконання.

Завдання на дипломну роботу містить розгорнутий зміст (план) роботи та календарний графік виконання роботи. Завдання підписується студентом, керівником дипломної роботи, консультантами (за наявності); затверджується завідувачем випускової кафедри.

У роботі подається *перелік умовних скорочень*, якщо в ній вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо.

Реферат із зазначенням теми, об'єкту, предмету, мети, методів дослідження, результатів впровадження, анотацій на українській, російській та англійській мовах.

Зміст дипломної роботи визначається її темою і відображається в плані, що затверджується науковим керівником, розміщується безпосередньо після реферату, починаючи з нової сторінки. Зміст включає: вступ; послідовно

перелічені назви усіх розділів і підрозділів; висновки; список використаних джерел; додатки.

У вступі дипломної роботи зазначаються: проблема, що потребує вирішення, ступінь її дослідження; обґрунтовується актуальність обраної теми, мета і завдання досліджень; формулюється об'єкт і предмет досліджень, практична значущість, методи наукових досліджень, апробація результатів роботи на підприємствах, в організаціях, установах (у разі наявності). Обсяг вступу, як правило, не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та напрямів розв'язання проблеми, обґрунтування необхідності досліджень для підприємств, організацій та установ.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження.

Об'єкт дослідження дипломної роботи - це процес або явище, що створює проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предметом дослідження дипломної роботи є соціально-економічні закономірності функціонування та розвитку об'єкта, різноманітні його якості, властивості тощо. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи досліджень – спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності.

Наукова новизна – коротка анотація нових положень або рішень, запропонованих автором особисто, з обов'язковою вказівкою на відмінність цих положень від вже відомих.

Практична значущість повинна містити результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств, установ, організацій.

Основна частина дипломної роботи складається з розділів (теоретичний, дослідницько-аналітичний, рекомендаційний) і підрозділів, які мають бути взаємопов'язані, а матеріал – викладеним послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру.

У першому теоретичному розділі основної частини розглядаються теоретичні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх класифікація, обґрунтовуються основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, методичні підходи повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження, що створює передумови для проведення у наступному розділі власних прикладних досліджень.

Для констатації та обґрунтування загальнотеоретичних висновків та тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у відповідних

енциклопедіях, монографіях, довідниках, зарубіжних виданнях та інших джерелах, у т.ч. з наукометричної бази Scopus.

У другому дослідницько-аналітичному розділі студент, використовуючи фактичний матеріал і зібрану інформацію аналізує та розкриває зміст питань, що підлягають вивченню на прикладі конкретного підприємства, установи, організації.

Дослідження проблеми має здійснюватися на основі накопиченого і систематизованого матеріалу, групування та обробки даних, що дозволяє проводити кваліфікований аналіз, обґрунтовувати пропозиції у наступному розділі. Текст дипломної роботи слід підкріпити реальними документами підприємств, установ та організації, що наводяться у додатках.

Третій рекомендаційний розділ містить декілька взаємопов'язаних підрозділів, в яких поступово надано конкретні науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення управління та підвищення ефективності діяльності підприємств, установ, організацій. У цьому розділі розкривають також зміст і результати власних досліджень, які мають практичне значення.

Висновки. Висновки бувають двох видів – висновки до розділів і загальні висновки. Висновки до розділів мають містити пронумероване викладення результатів дослідження, одержаних у відповідному розділі.

Загальні висновки мають містити стисле пронумероване викладення теоретичних і практичних результатів, отриманих автором дипломної роботи особисто в ході дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у даній галузі (посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин не допускаються).

Обсяг загальних висновків, як правило, не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання, а також ті, які використано при викладі конкретних положень. Список складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, навчально-методичної та спеціальної літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів Інтернету.

У додатках наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із законодавчо-нормативних документів, звіти, інструкції / положення / правила, результати соціологічних та маркетингових досліджень, громіздкі таблиці, рисунки тощо.

Рекомендований обсяг дипломної роботи – 90-110 сторінок. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Вимоги до оформлення основного тексту використаних джерел.

Оформлення дипломної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 300-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення».

Текст дипломної роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29-30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм); шрифт текстового редактора – Word Times New Roman, розмір 14 мм. Поля: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 10 мм, зверху і знизу – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «РЕФЕРАТ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Назву наводять жирним шрифтом.

Зміст має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної складової дипломної роботи проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

Якщо у роботі наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і вноситься до змісту як «Перелік умовних позначень». Перелік умовних позначень надається у вигляді окремою списку, який розміщують перед змістом, після завдання.

Перелік слід друкувати у дві колонки, у лівій за абеткою наводять скорочення, у правій – детальне розшифрування.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають *арабськими цифрами* без знаку №.

Нумерація сторінок дипломної роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. *Першою сторінкою є титульний аркуш*, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, аркушах завдання та аркуші змісту номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі «Вступу».

Текст *основної частини* дипломної роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки та з нового рядка друкують заголовки розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад:

«2.3.» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять.

Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст у дипломній роботі, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга – номеру сторінки (наприклад, [32, с. 85]).

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) коли автор роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора даної роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. - *М.Х.*), (підкреслено мною. - *М.Х.*), (розбивка моя. - *М.Х.*).

Наприкінці дипломної роботи наводиться *список використаних джерел*. До цього списку включаються публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються мовою видання.

Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися:

1) одного із стилів, віднесених до рекомендованого переліку міжнародних стилів оформлення публікацій:

1. MLA (Modern Language Association) style.
2. APA (American Psychological Association) style.

3. Chicago/Turabian style.
4. Harvard style.
5. ACS (American Chemical Society) style.
6. AIP (American Institute of Physics) style.
7. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
8. Vancouver style.

або

2) національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

Оформлення допоміжних матеріалів. Допоміжними матеріалами є: *ілюстрації* (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), *формули, таблиці, додатки*.

Ілюстрації в тексті позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Наприклад, Рис. 1.2. – другий рисунок першого розділу. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією, наприклад:

Рис. 1.2 – Аналітичне вирівнювання обсягу доходів, отриманого в розрахунку на учня

Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді *таблиць*. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому по тексту слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад «... у табл. 2.1». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації скорочено пишуть слово «дивись», наприклад «див. табл. 3.2».

Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу.

Назву таблиці друкують жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) і розміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Наприклад:

Таблиця 2.1

Динаміка основних виробничих фондів підприємства у 2015-2019 рр.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці. Наприклад: «Продовж. табл.1.2».

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених крапкою. Номер формули зазначають на рівні формули круглих дужках у крайньому правовому положенні, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу). Посилання на формули надають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)». Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал, що становить не менше одного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після знаків (+), мінус (-), множення (*).

Додатки оформлюються як продовження дипломної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток.

Наприклад: «Додаток Б». Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатку...».

3. КОНТРОЛЬ УНІКАЛЬНОСТІ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

1. Робота має зберігатися у файлі формату doc (docx) для обробки програмою MS Word.

2. Будь-який текстовий фрагмент роботи при виділенні має відображати шрифт Times New Roman, розмір 14, чорним кольором.

3. Для будь-якого текстового фрагменту роботи треба встановити українську мову та перевірити орфографію. Підкресленими внаслідок автоматичної перевірки орфографії можуть бути лише фахові терміни, або власні назви.

4. Виконати пошук всіх символів-лапок «...» командою «Знайти» («Найти») у MS Word для аналізу правильності оформлення цитат.

Цитатою є фрагмент тексту між символами-лапками «...», після яких у квадратних дужках вказують номер джерела у списку використаної літератури та сторінку (сторінки), з якої взято наведену цитату (наприклад, [4, с. 25], де 4 – це номер джерела в списку літератури, с. 25 – номер сторінки, де можна знайти цитату).

Без посилання на джерело у лапки можна брати лише власні назви підприємств та організацій. Назви нормативної документації, стандартів, книг, статей краще позначити як джерело зі списку використаної літератури. Великі фрагменти, необхідні для цитування, наприклад, таблиці, статті законів, можна виносити в Додатки, які будуть виключені з перевірки роботи на унікальність.

КОНТРОЛЬ ЗАСОБАМИ ПРОГРАМИ ANTIPLAGIARISM.NET

УВАГА!!!

Рекомендований Положенням ДАНО ДОР рівень оригінальності дипломної роботи магістра становить 70% і вище, тобто містить власні думки автора 70% і вище та до 30% цитат. Будь-який плагіат заборонений і передбачає недопущення роботи до захисту!

1. Для кафедральної та контрольної (повторної) перевірки робіт на плагіат згідно з Положенням в ДАНО ДОР використовується єдина програма ANTIPLAGIARISM.NET (<https://www.etxt.ru/antiplagiat/#>)

2. Для перевірки слід застосовувати такі налаштування:

- «Операции», «Настройка», «Общие»:

- «параметри за умовчанням»;
- шингл 5 слів;
- «ігнорувати цитати»;
- використовувати пошукові системи Google, Bing, Yahoo;

- «Операции», «Настройка», «Другие»:

- «використовувати капчу».

3. Треба зберігати весь файл звіту перевірки, він знаходиться у вкладці «Общие», «Автосохранение» - останній файл зі списку, що випадає.

4. Рекомендований показник унікальності, встановлений в кінці звіту, має бути понад 70%, частка помилок – не перевищувати 35%, частка проігнорованих цитат – до 30%.

УВАГА!!! Будь-який суцільний фрагмент тексту (понад декілька рядків), виділений у звіті однаковим кольором, є ПЛАГІАТОМ (всі правильно оформлені цитати ігноруються програмою). Подібні явища у прийнятих до захисту дипломних роботах неприпустимі!

4. ЕКСПЕРТИЗА РОБОТИ

До ЕК для захисту роботи подаються:

- 1) **дипломна робота**, підписана студентом, науковим керівником, завідувачем випускової кафедри;
- 2) **роздатковий матеріал**, що розкриває зміст наукових та практичних розробок студента, підписаний студентом та науковим керівником (підшивається до роботи в окремому файлі);
- 3) **подання голові ЕК** щодо захисту роботи із підписаними висновками директора навчально-наукового інституту управління, завідувача випускової кафедри та наукового керівника, довідкою про успішність;
- 4) **відзив наукового керівника** з визначенням недоліків роботи та її попередньою оцінкою;
- 5) **рецензія**, підписана фахівцем із визначеної проблеми, який не є співробітником ДАНО ДОР, з печаткою за місцем роботи;
- 6) **замовлення на виконання роботи** (за можливістю) та **відзив установи**, де впроваджено результати роботи;
- 7) **акт або довідка** про впровадження результатів роботи у 2 екз.;
- 8) **копії статей та тез доповідей**, надруковані по темі роботи (підшиваються до роботи в окремому файлі);
- 9) **електронна версія** роботи на флешці (вся дипломна робота одним файлом: титульний лист, завдання, реферат, зміст, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки).
- 10) **довідка** про результати перевірки дипломної роботи програмно-технічними засобами щодо виявлення академічного плагіату.

5. ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Підготовка дипломної роботи до захисту та його організація.
Державна атестація магістра передбачає захист дипломної роботи, яка є підсумком навчання за спеціальністю.

До захисту дипломної роботи допускаються студенти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

Дипломна робота подається науковому керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання дипломної роботи.

Науковий керівник надає відгук про дипломну роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використаної методології; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та ступінь обґрунтованість висновків; недоліки роботи.

Дипломна робота обов'язково повинна мати відгук (рецензію) зовнішнього рецензента. Рецензентами можуть бути: фахівці-практики, науковці, викладачі ЗВО тощо.

Під час рецензування дипломної роботи рекомендується визначати:

- новизну постановки і розроблення задачі;
- використання наукових методів дослідження;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;
- участь студента у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення/ідеї/методики;
- вміння студента чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- недоліки щодо змістової частини роботи, оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не рекомендовано) у державній екзаменаційній комісії.

Попередній захист дипломної роботи студент проходить на випусковій кафедрі. Студенти, дипломні роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні ЕК.

Подана до захисту дипломна робота повинна мати на титульній сторінці підписи студента, наукового керівника, консультанта (за потреби).

Захист дипломної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку. Студент готує для виступу доповідь та ілюстративний матеріал до неї. Під час прилюдного захисту студент доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії та інших присутніх фахівців на захисті.

Секретар комісії протоколює процедуру захисту.

Загальні критерії оцінювання дипломної роботи. Автор дипломної роботи має продемонструвати: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи, проводити власні дослідження; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з інформаційними джерелами, ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи до вирішення проблеми, що досліджується.

Критеріями оцінювання дипломної роботи є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Дипломна робота, в якій розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище ніж *«задовільно»*.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства/організації, на базі якого досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на *«добре»*.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні дослідження, розрахунки і на їх основі – аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати дослідження практичне значення і рекомендоване до впровадження може бути оцінена на *«відмінно»*.

Результати захисту дипломних робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FХ», «F»); національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); власної системи ЗВО (наприклад, за 100-баловою шкалою); комплексної системи оцінювання.

За результатами публічного захисту дипломної роботи на закритому засіданні ЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, зовнішнього рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

6. ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР» ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Авторитет керівника закладу освіти та його вплив на педагогічний колектив.
2. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища закладу освіти як основа планування діяльності.
3. Використання здобутків світового менеджменту в управлінні закладом освіти.
4. Гендерні аспекти в управлінні закладом освіти.
5. Демократизація управління закладом освіти.
6. Інноваційні підходи до управління закладом освіти (оптимізаційний, рефлексивний, діалогічний, цільовий та ін.).
7. Інноваційні технології в управлінні закладом освіти.
8. Інформатизація закладу освіти як управлінська проблема.
9. Інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладу освіти.
10. Контроль за інноваційною діяльністю у закладі освіти.
11. Контроль за якістю навчально-виховного процесу.
12. Контроль за якістю роботи вчителя.
13. Концептуальні засади розвитку закладу освіти.
14. Критерії ефективності діяльності закладу освіти.
15. Маркетингова діяльність керівника закладу освіти.
16. Методи управління сучасними навчально-виховними закладами.
17. Методологічні основи внутрішньошкільного менеджменту.
18. Методологічні основи обґрунтування проекту розвитку закладу освіти.
19. Моделювання виховної системи освітньої установи.
20. Моделювання як засіб удосконалення процесу підготовки та ухвалення рішень керівника закладу освіти.
21. Модернізація організаційної діяльності керівника закладу освіти.
22. Модернізація структури управління закладом освіти.
23. Моніторинг виховної діяльності загальноосвітнього закладу освіти як управлінська проблема.
24. Моніторинг інноваційних процесів у закладі освіти.
25. Моніторинг якості знань учнів як управлінська проблема.
26. Мотивація педагогічної творчості персоналу закладу освіти.
27. Організаційно-педагогічна діяльність керівника закладу освіти в умовах упровадження особистісно орієнтованого навчання.
28. Організаційно-педагогічна діяльність керівника закладу освіти.
29. Організація взаємодії з органами громадського самоврядування в закладі освіти.
30. Організація дистанційного навчання в системі післядипломної освіти.
31. Організація діяльності дорадчих органів закладу освіти.

32. Організація діяльності керівника структурного підрозділу закладу освіти.
33. Організація діяльності тимчасових структур у закладі освіти.
34. Організація комунікацій у закладі освіти.
35. Організація науково-дослідницької діяльності педагогів.
36. Організація науково-дослідницької роботи з учнями.
37. Організація роботи школи з розвитку педагогічної творчості педагогів та учнів.
38. Організація самоосвітньої діяльності педагогічного колективу.
39. Організація співпраці педагогів, учнів, батьків в умовах упровадження освітніх технологій у навчально-виховний процес закладу освіти.
40. Особистісно орієнтований підхід в управлінні закладами освіти.
41. Особливості організації науково-методичної роботи в ліцеї (гімназії, колегіумі, спеціалізованій школі).
42. Особливості організації управління у вечірніх школах.
43. Особливості управління навчально-виховним процесом у спеціалізованій школі.
44. Особливості управління роботою з обдарованими дітьми в гімназіях (ліцеях, колегіумах).
45. Побудова моделі закладу освіти (школи-родини, школи здоров'я, громадсько-активної школи тощо).
46. Прогностичні аспекти прийняття управлінських рішень в освіті.
47. Проектування систем внутрішньошкільного управління.
48. Проектування систем управлінської діяльності у закладі освіти.
49. Процесний підхід до управління закладом освіти.
50. Розвиток готовності педагогів до самовдосконалення як управлінська проблема.
51. Розвиток інноваційної компетентності (культури) керівника (педагога).
52. Розвиток управлінського потенціалу керівника закладу освіти.
53. Розроблення та реалізація програми розвитку закладу освіти.
54. Саморозвиток особистості керівника закладу освіти та його механізми.
55. Система мотивації персоналу закладу освіти.
56. Система оцінки та контроль виконання стратегічного плану закладу освіти.
57. Система розвитку творчої ініціативи та трудової активності працівників закладу освіти.
58. Система управління розвитком закладу освіти.
59. Системний підхід до управління закладом освіти.
60. Ситуаційний підхід до управління закладом освіти.
61. Створення умов для самореалізації педагогів у професійній діяльності як управлінська проблема.
62. Стратегічне планування як основа розвитку закладу освіти.

63. Сучасні інноваційні технології управління (тайм-менеджмент, паблік рілейшенз, коучинг та ін.) закладом освіти.
64. Сучасні технології планування роботи закладу освіти.
65. Теорії лідерства та стилі управління закладом освіти.
66. Технологія діагностики якості освіти.
67. Удосконалення (модернізація, оптимізація) функцій управління закладом освіти.
68. Удосконалення аналітичної діяльності керівника закладу освіти.
69. Удосконалення управління фінансово-економічною діяльністю в закладах освіти.
70. Умови ефективності впровадження інновацій.
71. Управління впровадженням інноваційних технологій у навчально-виховний процес закладу освіти.
72. Управління впровадженням профільного навчання в систему роботи закладу освіти.
73. Управління діяльністю педагогічного колективу з удосконалення виховної системи школи.
74. Управління діяльністю педагогічного колективу щодо формування системи якості знань.
75. Управління зв'язками з громадськістю закладу освіти.
76. Управління інноваційними процесами в закладі освіти.
77. Управління інформаційними зв'язками в закладі освіти.
78. Управління освітнім процесом в адаптивній школі.
79. Управління особистісно-професійним розвитком педагогів дошкільного закладу освіти.
80. Управління професійно-особистісним розвитком педагогів.
81. Управління процесом самоосвіти педагогічних працівників.
82. Управління процесом саморозвитку педагога.
83. Управління роботою закладу освіти з обдарованими дітьми.
84. Управління розвитком виховної системи закладу освіти.
85. Управління розвитком закладу освіти.
86. Управління розвитком інформаційної компетентності учасників навчально-виховного процесу.
87. Управління розвитком інформаційної культури педагогів.
88. Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти.
89. Управління розвитком педагогічної культури класних керівників.
90. Управління розвитком педагогічної майстерності вчителя.
91. Управління розвитком педагогічної творчості педагогів дошкільного закладу освіти.
92. Управління розвитком професійної компетентності педагога.
93. Управління розвитком творчої діяльності педагогічного колективу.
94. Управління системою виховної роботи в закладі освіти щодо формування здорового способу життя.
95. Управління системою роботи з батьками обдарованих дітей у загальноосвітньому навчальному закладі.

96. Управління системою роботи закладу освіти з громадянського виховання.

97. Управління статутною діяльністю у закладі освіти.

98. Управління якістю навчання.

99. Управління якістю роботи класних керівників (кураторів, наставників, вихователів).

100. Управління якістю роботи сучасного дошкільного закладу освіти.

101. Управлінська культура керівника закладу освіти.

102. Управлінські інновації в контексті модернізації освіти.

103. Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні закладом освіти.

104. Формування (розвиток) психолого-педагогічної компетентності класного керівника як управлінська проблема.

105. Формування (умови, засоби, підходи, модель) готовності керівника закладу освіти до діяльності у творчому середовищі.

106. Формування (умови, шляхи та засоби) позитивного іміджу закладу освіти.

107. Формування (умови, шляхи та засоби) позитивного іміджу сучасного керівника (педагога).

108. Формування готовності керівника до стратегічного управління закладом освіти.

109. Формування інноваційного середовища в закладі освіти.

110. Формування культури управління закладом освіти.

111. Формування організаційної структури закладу освіти.

112. Формування системного управлінського мислення керівників закладів освіти.

113. Формування стратегій розвитку закладу освіти.

114. Шляхи підвищення якості управління закладом освіти.

115. Шляхи та засоби вдосконалення управління закладом освіти.

7. ОРІЄНТОВНІ ПЛАНИ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ЗАКЛАДІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

РЕФЕРАТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

1.1. Поняття, принципи і зміст управління персоналом

1.2. Особливості управління персоналом освітнього закладу

1.3. Методи оцінки ефективності управління персоналом освітнього закладу

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

2.1. Організаційно-економічна характеристика освітнього закладу

2.2. Аналіз управління персоналом

2.3. Оцінка ефективності управління персоналом

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. РОЗВИТОК ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В
ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

3.1. Проектні пропозиції щодо досягнення стратегічних цілей та оцінка їх
ефективності

3.2. Удосконалення системи стимулювання діяльності персоналу

3.3. Оцінка економічної ефективності розроблених заходів

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

РЕФЕРАТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН

1.1. Методологічний підхід до стратегічного управління закладом освіти

1.2. Стратегічні зміни. етапи стратегічного управління

1.3. Стратегічне лідерство і подолання опору змінам

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

2.1. Характеристика закладу освіти як суб'єкта управління

2.2. Оцінка фінансово-господарської діяльності закладу освіти

2.3. SWOT-аналіз закладу освіти

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

3.1. Діагностика закладу освіти за допомогою аналізу портфеля пропозицій

3.2. Обґрунтування зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства методом SWOT-аналізу

3.3. Впровадження нової маркетингової стратегії на підприємстві

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ОГРАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

РЕФЕРАТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

- 1.1. Сутність організаційних та економічних змін
- 1.2. Фактори, які стимулюють та стримують організаційно-економічні зміни та їх особливості
- 1.3. Методичні підходи до здійснення організаційно-економічних змін

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

- 2.1. Характеристика закладу освіти як суб'єкта управління
- 2.2. Оцінка фінансово-господарської діяльності закладу освіти
- 2.3. Організаційно-економічний механізм здійснення змін у закладі освіти

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ ЗДІЙСНЕННЯ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

- 3.1. Удосконалення організаційних змін у закладі освіти
- 3.2. Удосконалення економічних у закладі освіти
- 3.3. Ефект від запропонованих заходів

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Наказ МОН від 12.01.2017 № 40 «Основні вимоги до дисертацій». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
3. Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. URL: http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/DSTU_8302-2015.pdf
4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/-laws/show/z0155-17>
5. Роз'яснення МОН щодо деяких питань практичної реалізації положень нового Закону України «Про вищу освіту»: URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/publish/articl>
6. Засоби діагностики якості вищої освіти магістра зі спеціальності 8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) напряму підготовки 030601 «Менеджмент» галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» / Галузевий стандарт вищої освіти України. Затверджено Наказом Міністра освіти і науки, молоді та спорту України № 607. Видання офіційне. 2012. 40 с.
7. Методичні рекомендації та основні вимоги до підготовки та захисту дипломних магістерських робіт за спеціальністю 8.03050601 «Прикладна статистика» / Уклад. М.Ю.Потапова, С.П.Червона, В.С.Шишкін. Київ: НАСОА, 2015. 34 с.
8. Моніторинг інтеграцій української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг, дослідж.: аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнародний фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, О.І. Шарова. Київ: Таксон, 2014. 144 с.
9. Методичні рекомендації до виконання дипломної магістерської роботи студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «МАГІСТР» зі спеціальності 8.03060101 «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ (менеджмент на ринку товарів і послуг)» / уклад. Данченко Л.Г., Насікан Н.І., Решетник Н.І., Шутьпіна Н.В. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2012. 43 с.

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ, ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ЕКОНОМІКИ**

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри,

к.е.н., доцент

_____ **О.М. Мартиненко**

«_____» грудня 2020 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

**на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною
програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Освітній менеджмент»**

**на тему: УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

Здобувач

Бондаренко М.О.

**Науковий керівник,
к.е.н., доцент**

Петренко О.В.

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ» ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ**

Кафедра освітнього менеджменту, державної політики та економіки

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітня-професійна програма: «Освітній менеджмент»

Освітній ступінь: «Магістр»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.

кафедри _____

« _____ » _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу студентці

БОНДАРЕНКО МАРІЇ ОЛЕГІВНИ

1. **Тема роботи** «Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти»,
керівник роботи Петренко Олена Вікторівна, к.е.н., доцент,
затверджені наказом ректора ДАНО ДОР від « _____ » _____ 2020 р. № _____.
2. **Строк подання студентом роботи** – 1 грудня 2020 року.
3. **Вихідні дані до роботи** річні звіти комунального закладу «Гімназія № 111» Кам'янської міської ради за 2015-2019 роки, бухгалтерська документація.
4. **Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити)**. 1. Теоретично-методологічні основи управління розвитком освітнього середовища закладу освіти. 2. Організаційно-економічна характеристика закладу освіти. 3. Обґрунтування заходів вдосконалення розвитком освітнього середовища закладу середньої освіти. Висновки.
5. **Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)**.
  1. Організація освітнього середовища
  2. Характеристика поняття «управління ЗНЗ»
  3. Структура процесу управління ЗНЗ
  4. SWOT-аналіз закладу освіти
  5. Фактори, що гальмують управління розвитком ЗНЗ, з точки зору педагогічного колективу
  6. Визначення показників ефективності розвитку освітнього середовища закладу освіти.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір теми і об'єкта дослідження, розробка завдання і графіка робіт	Жовтень 2019	
2	Вибір і опрацювання літературних джерел. Теоретичний розділ роботи	Листопад 2019 - Квітень 2020	
3	Характеристика організаційно-економічної діяльності закладу освіти та написання аналітичного розділу роботи	Травень-Серпень 2020	
4	Розрахунок та написання проектного розділу	Вересень-Жовтень 2020	
5	Написання висновків та пропозицій	Листопад 2020	
6	Підготовка доповіді та ілюстративного матеріалу до захисту роботи	Грудень 2020	

Студент _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зразок реферату дипломної**РЕФЕРАТ**

Тема: «Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти»

Дипломна робота: 92 с., 12 рис., 31 табл., 4 додатки, 78 літературних джерел.

Об'єкт дослідження _____

Метою роботи є _____

Методи дослідження _____

Короткий аналіз досліджень, які проводились в роботі (що досліджено, проаналізовано, проведено, виявлено).

Результати впроваджені в діяльність підприємства (назва, район, область).

КЛЮЧОВІ СЛОВА

Українською мовою

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА

Російською мовою

KEYWORDS

Англійською мовою

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 3. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 4. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 5. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 4. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 5. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін.; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.

	3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодні (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А.В. Череп. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 3. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 4. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В.Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницького, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець ХVІІІ - початок ХХ ст.): дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i> . 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10-22. 3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 4. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i> . 2017. № 4. С. 530-543.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України,

	<p>2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: Книги	<p>1. Алексеев В. М. Правовой статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p> <p>2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205-212.</p> <p>3. Алексеев В. М. Правовой статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151-169.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: Матеріали конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134-137.</p> <p>2. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145-150.</p> <p>3. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211-212.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: Довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54-55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ:	<p>1. Коломєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх</p>

Продовжуваного видання	<p>застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36-46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153-159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212-218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200-206.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: Періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88-92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71-79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14-15.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. <u>URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&</u> (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115-118. <u>URL: http://sej.org.ua/5_2017/32.pdf</u>.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20-27. – <u>URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf</u>. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6-14. <u>DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006</u>.</p>

Ректору комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»
проф. В.В. Сиченку

ЗАМОВЛЕННЯ
на виконання дипломної роботи
на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
зі спеціальності 073 «Менеджмент»

Просимо Вас надати можливість студентці 1 курсу заочної форми навчання комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» Бондаренко Марії Олегівні виконувати дипломну роботу на тему: «Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти» з використанням управлінсько-економічної інформації організації.

Директор комунального закладу
«Гімназія № 111»
Кам'янської міської ради
печатка

О.І. Войтенко
підпис

10 листопада 2019 р.

ВІДЗИВ

на дипломну роботу, подану на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Освітній менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» студентки Бондаренко Марії Олегівні

Дипломна робота студентки Іванової А.А. 2 курсу заочної форми навчання комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» на тему: «Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти» виконана на достовірній інформації щодо діяльності організації.

Сьогодні в нашій країні ставиться завдання формування якісного освітнього середовища – середовища, в якому кожен учень зможе успішно розвиватись і зможе бути продуктивним. Робляться певні кроки у напрямку формування простору нового мислення і нових сенсів як передумови для успішного впровадження на місцях реформи освітньої системи. Нова роль шкільного менеджменту: відстежувати динаміку формування освітнього простору та вносити необхідні корективи.

Виходячи з цього, вважаємо, що тема роботи є актуальною, тому що заклад освіти зацікавлений в розробці плану впровадження системи управління розвитком освітнього середовища закладу освіти, який передбачав би реальні можливості організації при наявному потенціалі.

Засвідчую, що наведена в дипломній роботі інформація є достовірною, а фактичні дані – правдивими. Використані в роботі дані взяті з дозволу директора організації.

Матеріали, вказані в рекомендаційній частині мають практичне значення. Запропоновані рекомендації доцільно впроваджувати.

Директор комунального закладу

«Гімназія № 111»

Кам'янської міської ради

печатка

О.І. Войтенко

підпис

5.12.2020

Фірмовий бланк

Вихідний номер, дата

ДОВІДКА**про впровадження результатів дипломної роботи
за темою «Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти»**

Цим підтверджується, що методичні і практичні рекомендації та розробки студентки Бондаренко М.О. (науковий керівник – доц., к.е.н. Петренко О.В.) до побудови ефективних структурних компонентів освітнього середовища схвалені дирекцією комунального закладу «Гімназія № 111» Кам'янської міської ради і використані при визначенні основних вимог до створення нового освітнього середовища:

- для учнів – самовизначитися в різноманітних видах діяльності та у взаємодії з різними спільнотами;
- для педагогів – створювати умови для соціалізації дітей в широкому соціальному й культурному контексті;
- для батьків – пошук та забезпечення використання широкого діапазону освітніх послуг;
- для адміністрації – спроможність приймати управлінські рішення з орієнтацією на різноманіття освітніх процесів і умов.

Директор комунального закладу

«Гімназія № 111»

Кам'янської міської ради

печатка

5.12.2020

О.І. Войтенко

підпис

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу, подану на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Освітній менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» студентки 2 курсу заочної форми навчання комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» Бондаренко Марії Олегівні

Тема роботи «Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти», що виконана за матеріалами комунального закладу «Гімназія № 111» Кам'янської міської ради.

Управління освітою в сучасних умовах - це цілісна система, що забезпечує збереження педагогічних традицій, норм, соціокультурних основ суспільства і разом з тим перетворює життєдіяльність педагогічної реальності. Управління є одним з основних ресурсів розвитку освітньої системи, складаючи основу цілеспрямованих змін і нововведень. Система освіти є одним із чинників економічного і соціального прогресу суспільства і повинна бути спрямована на розвиток особистості випускника, на створення умов для його самовизначення і самореалізації.

Означені тенденції в розвитку освіти на рубежі ХХ-ХХІ століть виявили проблеми, пов'язані з ефективністю і діяльністю системи управління, її здатністю якісно забезпечити майбутні перетворення на стратегічному рівні, в тому числі - освітнього середовища.

Виходячи з цього, вважаємо, що тема дипломної роботи є актуальною, тому що нагальною є проблема розвитку технологічних знань і умінь педагогів для проектування адаптивного освітнього середовища.

Розроблена у роботі система управління розвитком освітнього середовища закладу освіти з визначенням основних вимог до створення нового освітнього середовища, сприятиме формуванню безпечного та неперервного освітнього середовища на основі аналізу організаційно-економічної діяльності комунального закладу «Гімназія № 111» Кам'янської міської ради та допомагає прийняти обґрунтовані управлінські рішення.

В цілому, незважаючи на недоліки, дипломна робота може бути допущена до захисту, а її автор – Бондаренко М.О. заслуговує оцінки «добре» і присвоєння освітнього ступеня «магістр» та кваліфікації магістра зі спеціальності «Менеджмент».

К.е.н., доцент кафедри менеджменту
НГУ

С.В. Тараненко

ВІДГУК

на дипломну роботу, подану на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Освітній менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» студентки 2 курсу заочної форми навчання комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» Бондаренко Марії Олегівні на тему: «Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти»

Дипломна робота є змістовним і комплексним науковим дослідженням, яке присвячено актуальній темі. Існуючий педагогічний досвід різних типів освітніх установ в проектуванні адаптивного освітнього середовища свідчить про зростаючу роль управління цією діяльністю. Сучасна діяльність викликає необхідність заміни формули «освіта на все життя» формулою «освіта через усе життя». І в зв'язку з цим вимагає створення адаптивного освітнього середовища на всіх рівнях і відповідної системи управління. Логіка розвитку освітнього середовища школи може бути представлена як рух від створення цілей до аналізу ресурсів, педагогічному прогнозу, що отримані на основі виявлення ступеня їх використання та реалізації.

Розроблений у роботі проект формування системи управління розвитком освітнього середовища закладу освіти з визначенням основних вимог до створення нового освітнього середовища, сприятиме формуванню безпечного та неперервного освітнього середовища на основі аналізу організаційно-економічної діяльності комунального закладу «Гімназія № 111» Кам'янської міської ради розглядає введення процесу управління створенням умов для розвитку освітнього середовища школи на основі ресурсного підходу.

Проведені дослідження та їх результати одержані автором особисто. Бондаренко М.О. у роботі над дипломною роботою виявила себе працьовитою, відповідальною, дисциплінованою і вдумливою студенткою, показала добрі знання, що зуміла застосувати в теоретичному і практичному плані.

В той же час в роботі виявлено наступні недоліки:

- 1) недостатньо обґрунтовано проектні рішення, зокрема ...
- 2) існують огріхи редакційного характеру (на сторінках...)

В цілому, незважаючи на недоліки, дипломна робота відповідає вимогам, що висуваються вищою школою до кваліфікаційних робіт за освітньо-професійною програмою «Освітній менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» і може бути допущена до захисту на засіданні ЕК.

Керівник, к.е.н., доцент _____ О.В. Петренко

Зразок оформлення довідки про результати перевірки дипломної роботи програмно-технічними засобами щодо виявлення академічного плагіату

ДОВІДКА

Про результати перевірки дипломної роботи
 програмно-технічними засобами, рекомендованими
 Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в ДАНО ДОР

П.І.Б. особи, яка здійснює перевірку	Петренко Олена Вікторівна
Посада особи, яка здійснює перевірку	к.е.н., доцент
П.І.Б. автора роботи, яка перевіряється та посада	Бондаренко Марія Олегівна
Назва роботи, яка перевіряється, рік та дата написання	Управління розвитком освітнього середовища закладу освіти (10.12.2019)
Тип роботи, що перевіряється (робота магістра, дисертація на здобуття кандидата наук (доктора наук), автореферат, звіт та анотований звіт про виконання НДР, монографія, наукова стаття, тези доповіді)	Дипломна робота
Програмно-технічний засіб, що використаний при перевірці	ПК, програма «Advego Plagiatius 4.94.0.0»
Результат перевірки оригінальності тексту у науковій роботі (відсоткове співвідношення) (з вказівкою програмно-технічного засобу, який дав такий результат)	79%
Результат виявлення академічного плагіату (з вказівкою програмно-технічного засобу, який дав такий результат)	-

Науковий керівник

О.В. Петренко

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ, ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ЕКОНОМІКИ**

на здобуття ОС – Магістр

ІЛЮСТРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

до дипломної роботи на тему:

**УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

**Студентка гр. МгМТ-1-19
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма:
«Освітній менеджмент»
Освітній ступінь: «Магістр»**

Бондаренко М.О.

**Науковий керівник,
к.е.н., доцент**

Петренко О.В.